

A.A.'s båt - og fjerimagasinet '96

Per Norseng har kastet seg på årene for å få tak i gamle trebåter med tilhørighet fra indre Oslofjord.

Foto: Pål Mør

75

0 / 0

Jakter på gamle trebåter

Per Norseng har kastet seg på årene. På vegne av Follo museum er han på jakt etter gamle trebåter med enten opprinnelse, eller tilhørighet, til Øst-Norge.

AV PÅL MØRK

Han er interessert i båter i alle størrelser – fra den minste jolle til den vakreste cruiser. Så får heller betalingen komme i annen rekke. Det var faktisk i 1994 at idéen om å lage «en stall» med lokale trebåter kom til overflaten på Follo museum. Det ble nedsatt en båtgruppe som skulle vurdere tiltak for innsamling, bevaring og videre bruk av et representativt utvalg båter. I erkjennelsen av at plastbåtene for lengst hadde overtatt båtmarkedet fullstendig, og at de gamle trebåtene var i ferd med å forsvinne, ble tempoet forsert.

Det resulterte i at Follo museum ble bevilget 350.000 kroner til arbeidet, som allerede har resultert i flere henvendelser til museet, med tilslag om overtagelse av båter. Noen gratis, andre for relativt beskjedne beløp. Foreløpig.

Maritime miljøer

– Neste fase blir å henvende oss

til maritime miljøer, forteller Norseng. – Vi er i ferd med å utarbeide et skriv med tanke på dette, og vi håper på respons. For det er helt klart at vi er avhengige av publikum for å lykkes. Men allerede nå har vi fått napp i markedet, understreker han.

– På lista over båter som vi håper å få på kjøp, enten det er på vannet eller i et maritimt miljø på land, er alt fra en 30 fot stor mahognycruiser til en gammel optimistjolle. Innimellom har vi en drake, en hvalerjolle, en tunejolle, en 13 kvm kutter, en oselver, en pram og noe annet rart. Men dette er bare en begynnelse. Alt er ikke i like bra stand, men samtidig er vi på jakt etter så opprinnelige båter som mulig.

Tilhørighet

Norseng understreker at innsamlingen og registreringen gjelder båter som på en eller annen måte har tilhørighet til denne delen av landet. Ikke nødvendigvis bygd på lokale verft, men i aktivt bruk i den indre delen av Oslofjorden. Eller på vannene i innlandet på Østlandet, for den sakens skyld.

– Når det gjelder de større, eldre familiebåtene, som seilbåter og skøyter, vet vi at mange av disse har vært gjenstand for nitidig oppussing. Disse er derfor ikke så interessante for museet.

– På den annen side ble de mindre båtene ikke tatt så godt vare på som de store, og der ligger et lite paradoks. De største er fremdeles i drift, mens de små har forfalt og forsvunnet. Det gjør imidlertid ikke utfordringen mindre, understreker Norseng, som tror det fortsatt ligger bevaringsverdi eksemplarer på låver og i bakhager.

På lager

– Vi er helt avhengig av å ha et sted å lagre båtene inntil vi vet hvor de skal plasseres ut, forteller Norseng. – Det er på ingen måte bestemt. Vi ønsker oss både egne trebåthavner og steder på land hvor vi kan bygge opp maritime miljøer. Gjerne i samarbeid med både kystlag og enkeltpersoner. Målet er å gjøre båtene mest mulig tilgjengelige for publikum, ikke minst med tanke på å kunne dokumentere de ulike båtbyggertradisjonene.

– Men vi ser ikke bort fra at det kan bli etablert enkelte større samlinger med trebåter. På kystkultursenteret i Son er de på god vei allerede. Likevel ser vi for oss en desentralisert modell, hvor de som mottar båtene påtar seg oppussingsarbeidet, forteller Norseng, og oppfordrer alle som vet om en gammel trebåt til å ta kontakt med Follo museum.

Svein Torvig vil donere sin gamle robåt, som er bygd i Strandebarm utenfor Bergen, til Drøbak Maritime samlinger. Foto: Pål Mørk